

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 112.

V Ljubljani, v soboto 16. maja 1896.

Letnik XXIV.

Višje-pastirska beseda.

Predrzna hinavščina je znak naših nasprotnikov. Oberóč sejejo seme materijalizma mej ljudstvo in pri tem kriče o idealih, narodnosti, umetnosti in Bog vé česa še; temelje vsake religije izpodkopavajo in pri tem govoré o blagem verskem čutu, cerkveni oblasti se rogajo, vsak nadnatorni značaj tajé cerkvi in pri tem vpijejo na vsa usta, da so katoličani.

S tako brez značajnostjo se je težko boriti. Mi smo sodili, da je najboljša nemo preziranje in le, kedar je stvar prekipela, smo hinavce na kratko zavrnil.

Vzlasti se pa nismo hoteli pečati z jednim slovenskim listom, ki presega druge v abotni, oholo domišljavi nedoslednosti. Do duše smo bili že siti njegovih brezsmiselnih deklamacij in gabila se nam je predrzna ošabnost, s katero je ob vsaki priliki ta listič z viška kričal in bevskal, kot bi bil jedini na svetu. Abotnosti tega lista se je pridruževala vedno tudi nedolžna naivnost. (Op. „Slov. Narod“ bi rekel „zlobno licemerstvo“.) Skozi drn in strn se je valila „Soča“, vsa penasta za „Slov. Narod“, komaj ga dohajajoč, pri tem je pa vedno zatirjala, kako grozno je katoliška. Psovke, ki jih je kranjski liberalizem kuhal proti ljubljanskemu škofu, je prežvekovala in pri tem v svoji domišljavosti stavljala celo prevzv. goriškega nadškofa mej svoje pristaše.

Zamotane goriške razmere so pomagale, da je preslepila veliko število neduhovnikov in duhovnikov. Prevzvišeni knez nadškof Alojzij je posegel vmes. Dne 10. t. m. je podpisana njegova modrosti in svete ljubezni polna okrožnica na duhovščino go-

riške nadškofije. Za danes objavljamo svojim bralcem samo nekatere točke iz nje.

Po pristrémem uvodu se spominja prevzv. nadškof skupnega škofovskega pisma z l. 1887, ki je prepovedovalo podpiranje cerkvi sovražnih časnikov, vzlasti „Slovenskega Naroda“, potem pa pravi:

Tedanji opomini so se počasi pozabili. Tudi še v naših dneh ne nehajo nekateri časopisi delovati cerkvi v pogubo tako, kot smo v omenjenem pismu izjavili, in od dne do dne so predrznejši. Najbolj me pa boli, da take časopise neredko dejanjski in z denarjem podpirajo duhovniki, ne meneč se za naš, dasi zelo važni opomin.

V našem mestu izhajata dva taka časopisa, jeden v laščini, drugi v slovenščini. Oni je bil vedno pripravljen žaliti nauke sv. vere in poniževati oblast škofov in duhovnikov; ta pa že dlje časa tako predrzno presoja škofo in duhovnike in proti učeči cerkvi tako uporno piše, da se je pri nas zelo bati za cerkveni red (disciplino). Hujše je, da skuša ta list svoje delovanje, ki se mora obsojati, skrivati s „katoliškim“ imenom in celo ne straši navajati mojega imena, s katerim se izgovarja, kot bi bil jaz njegove stranke ali kot bi se z mojim dovoljenjem ono pisalo. In ravno ta slepilna barva katoliškega imena goljufa mnoga neprevidna srca, mej tem ko nasproti vsi vedo, da oni prvi časopis pišejo neverci ali liberalci, ki se ne samo ne imenujejo katoličane, marveč se javno bahaje s svojim liberalstvom.

Najbitkeje me je pa užalilo, da se imenovani časopis drzne nas stavljati v protislovje prevzvišenemu ljubljanskemu knezu in škofu, češ da bi jaz soglašal z liberalne stranke trditvami, obsojal njegove apostolske namene in čudovito modrost v delovanju, vzlasti pa da bi ne soglašal z njim glede

na politična vprašanja. Imenovani časopis se je drznil dolžiti prevzv. ljubljanskega škofa, da je izvršil „fidei violatae crimen“, da je kompromitoval katoliško vero in ves duhovski stan, da je v zlobne namene zlorabljal izpostavljanje sv. Rešnjega Telesa in da je več družega tacega zelo slabega ustanovil. Po teh opazkah pristavlja prevzv. nadškof:

Jaz torej ta in vsa te vrste očitanja s tem iz celega srca zavračam in hočem, naj vsi naši duhovniki in verniki vedo, da sem z prevzvišenim ljubljanskim škofom popolnoma jedne misli in da tudi glede na cerkveno-politične zadeve ne učim družega evangelija, nego on, „ker vender ni družega; toda so nekateri, ki motijo vernike in hočejo prevrniti Kristusov evangelij.“ (Gal. 1, 7.).

Sodimo, da počenjanje imenovanih časopisov škoduje katoliški veri in krščanskemu redu, in očetovsko opominjamo vse one, ki sodelujejo, izdajajoč ali pisoč jih, naj opuste to počenjanje in se poboljšajo. — — —

„Vas torej, častni bratje, opominjam, da časopisov takega mišljenja in delovanja, naj izhajajo v našem mestu, ali kod drugod, v katerem koli jeziku, ne podpirate niti z dejanjem, niti z denarjem in da jih ne prebirate. Ravno tako hočem in ukazujem, da podučite vernike, ki so izročeni Vaši skrbi, o tem mojem pismu in njegovi vsebini, koder in kakor se vam zdi primerno in jih skušate odvrniti, da ne bodo brali časopisov, ki smo jih zgorej omenjali.“

Če pa ostanejo v svojih sklepih imenovani časopisi, kar odvrni Bog in kar upamo, da se ne bo zgodilo, in če se ne spametujejo, potem naj vedo vsi verniki, tudi duhovniki naše nadškofije, da je vsem prepovedano pod smrtnim gre-

LISTEK.

Dve družini.

Povest. — Spisal Traven.
(Dalje.)

Majarju zablišče oči, pa v hipu so spet mirne in vodene, kakor prej, in kakor bi ne slišal, zamahne z roko in pravi hitro in tišje:

„Pustiva to! Kar je bilo takrat, ni nikomur ne koristilo, ne škodilo, zakaj bi torej...“

„Prav pravite, Vam pač ni nič škodilo, a meni bi lahko. Od tedaj ste Vi rovali proti meni, kjer ste mogli in ste mi odjedali naročnike.“

„Ni res, ni res! Zdaj ste spet od kraja začeli. Jaz Vam zatrdim svečano, da niti besedice nisem nikdar žugnil v Vašo škodo, pa mi verjemite ali ne... Sploh pa Vas nisem zató sem poklical, da bi se prepirala. Ko bi Vi vedeli, kaj sem Vam namenil, bi se gotovo ne zadirali takó váme.“

Veján se nasloni z rokama na mizo, nagne glavo in radovedno pogleda Majarju v obraz.

„Ali že veste, da je Drmaška pustila mojo štacuno na Vasi?“

„Pravili so nekaj, dà, pa jaz sam je še nisem prašal.“

„Nò, odpovedala je že včeraj. Ni znala ravnati z blagom, pa bi me skoro v škodo pripravila, kakor je sebe. Ženske niso za tó; nič ne razumejo. Najboljše blago je prodajala pod tovarniško ceno, kako

bi potlej ne imela izgube, ona sama in malone tudi jaz? To mora biti človek vešč in pretkan v tacih stvarih.“

„Res je to!... Kakó je delal, na priliko, pred par leti Hódnik, ki ga je nató Meglič izpodrinil! Prodajal je ceno, da so ljudje kar drli k njemu; mislil je, da obogati. Pa, — izguba je bila izprva majhna, prav majhna, — ni se brigal! Par goldinarjev, — kaj to! Nò, kaplja je padala za kapljo, prišla je povodenj, in ni se mogel več rešiti. Tako je!“

„Kakor sem rekel“, pravi modro in počasi Majar, ter pritisne kazalec na mizo, „človek mora razumeti svojo stvar. Zató sem premišljeval, komú bi izročil zdaj svojo malo prodajalno, — ki stoji na izvrstnem prostoru, čemur ne morete oporekati, kajti na vasi nimam nobenega tekmeča, kakor tu na Bregu, kjer mi nagaja Meglič, kolikor more... Veján, prevzamite jo Vi!“

Veján se nasloni na stolico in iznenaden molčé pogleda Majarja.

„Glejte, Veján, na boljem ste od mene! Jaz moram naročati vse z Dunaja, Vam ni treba imeti teh sitnostij. Prodajali bote moje blagó, prav kakor bi bili pomočnik pri meni v prodajalni, samó s tem razločkom, da ste tam samostojni. Jaz Vam dam pod tó in tó ceno, — ki bo zeló nizka, to moram reči, — Vi pa jo postavite še nižje, če hočete... Deset procentov si pridržite sami. Razumete? Torej,

če izkupite za blagó sto goldinarjev, tedaj je deset Vaših, devetdeset pa mojih; in za stó goldinarjev prodaste v jednom tednu. Pri tem lahko šivate še zmirom, kakor doslej; Vi sami se brigajte samo za račune, žena naj Vam pa prodaja... Ali ste zadovoljni? Ne silim Vas seveda ne.“

Zamišljen gleda Veján pred-se in si gladi brado.

„Ne vem, kakó bi se odločil. To je prišlo takó nenadno; moral bi vendar prej malo premisliti...“

„Ali, saj niste otrok! To je, mislim, vse tako jasno, da bolj ne more biti: jaz Vam naložim blaga v štacuno, Vi začnete prodajati — Amen!“

„Hm, res je. Toda kaj, ko bi bila izguba —.“

„Ne bodite tako čudni, prosim Vas! Trinajst let sem v Smerečji, in, kakor sami veste, ne godi se mi slabo.“

„Da, Vam! A drugi, ki so prodajali Vaše blago na vasi, so vsi počasi propali.“

„Saj ne rečem, da niso! Kakšni ljudje pa so, bili to? Na priliko, ta Drmaška, saj jo poznate! Sama se mi je vsilila, zdaj pa naj ima! Jaz ne bom trpel zaradi nje, ki ni razumela ničesar in je prodajala sukno na pol zastonj, kakor bonbone. Potem pa imate še drug dobiček: hodili bodo k Vam po blago in si gredoč kar pri Vas naročali obleke. Tudi jaz jih hočem odslej pošiljati k Vam, ki ste vsekakor najboljši krojač v vsem Smerečji.“

(Dalje sledi.)

hom podpirati, brati ali obdržavati jih na kakoršen koli način."

Bog blagoslovi, vsklikamo po teh besedah.

Jasne so, da jasnejše ne morejo biti. Kedor še čuti katoliško na Goriškem, ima sedaj jasno, odprto pot. Vzeli bi jim njihovo moč, če bi jim kaj pristavljali.

In „Soča“?

Nadškofovo pismo ji je „konečni ocvrek“, ki ga je „dobila na mizo naša duhovščina.“ — „Ne bomo polemizovali s to okrožnico, dokler ne bo natisnena in razširjena v deželnih jezikih.“ — „V cerkvenih krogih so začeli časi inkvizicije.“ Tako piše dne 15. maja.

List, ki je tako poln obrekljivosti, da nastopa nadškof sam proti njemu in brani resnico proti nesrečnici glede na svojo osebo, hoče biti še nekako prizanašljiv. Komur to ni dovolj očito, temu ni pomagati. „Soča“ ostaja pri svojem načelu. In to se glasi:

„Noben škof, noben duhovnik, skratka noben človek ne sme imeti na Goriškem in sploh na Slovenskem drugih mislij in nesmislij, nego se prodajajo iz „Goriške Tiskarne A. Gabršček“ po 4 gl. 40 kr. na leto pod imenom „Soča“ vsak petek prekuhan po svetu.“

Koliko časa bo še to trajalo, je odvisno od katoliškega prepričanja in razsodnosti goriških Slovencev.

Vremena se jasniijo.

II.

Kaj rado se očita „ultramontancem“, češ, da se veselje vsestranskega propada in raznih nesreč „zjedinjene“ Italije. Da taka sumničenja izvirajo iz zlobnih namenov, nam ni treba dokazovati. Tudi bi bilo neumestno, tukaj razpravljati, kdo ima največ koristi od trodržavne zveze, Italija ali njeni zavezniki. Trditi pa smemo, da se isti trenotek Italija približa Franciji, ko izstopi iz trodržavne zveze; s tem pa bi se ojačil revolucijski življ v Evropi, ki skuša izpodmakniti prestol monarhiji tudi v Španiji in Portugalu.

Revolucijski tok pa je ob enem proticerkven, in s tem je povedano vse. Tega si ne smemo prikrivati, da italijansko ljudstvo simpatizuje v prvi vrsti s francoskim, in da so po duhu si sorodni Italije revolucionarji z možmi, ki so v Franciji na krmilu. Le prisiljeni nadaljujejo mnogi v Italiji vplivni možje Cavourjevo politiko, kateremu geslo je bila monarhija s zavojsko dinastijo. Mnogi kraljevi svetovalci sanjarijo o zvezi romanskih plemen z republikanskimi državnimi upravami.

Da pa more biti Italija vreden člen trodržavne zveze, je v prvi vrsti potrebno, da se v deželi ojači konservativni življ in stopijo v javnost. To je nujno potrebno z italijanskega in obče evropskega stališča. Italijanska revolucija, ki je papežu vzela njegovo ozemlje ter zjedinila Italijo, je odstranila prejšnje razmere, toda obljubljenega blagostanja narodu ni prinesla.

Na tisoče Italijanov vsako leto zapušča svojo domovino ter si išče kruha na tujem, ker ga ne najde doma. Agrarske razmere niso mnogo boljše od irskih: latifundije z najemniki, podnajemniki in mešetarji, na drugi strani sestrado, trpeče ljudstvo, ki v potu obraza obdeluje zemljo za nekatere izvoljence in vedno prazne državne blagajnice. Radikalna stranka je imela časa dovolj, da bi bila zboljšala razmere, a tega ni storila, pač pa pri vsaki priliki izrabljala v svoje namene nezadovoljnost in nesrečo prebivalstva. Kakšna sredstva je n. pr. Crispi rabil l. 1893, ko so sicilijanski sužnji prosili pomoči v nepopisni svoji bedi? Diktaturo in vojaške eksekucije!

V resnici in v dobrem pomenu konservativna vlada, ki bi se mogla opirati na zanesljivo večino v zbornici, bi državno ladijo ustavila v teku proti pogubi. Taka vlada bi morala najprvo ojačiti in podpreti produktivne moči dežele, primerno znižati davke ter vrediti zmedene finance. To bi se dalo v neki meri doseči, če vlada izčisti in zmanjša armado uradnikov in plačanih strankarjev, katerih dosedanje nestalne vlade niso hotele in tudi ne mogle pogrešati.

Le na ta način bi radikalna, revolucijska stranka zgubila tla pod nogami in le potem bi bila Italija vreden člen trodržavne zveze, le tedaj bi mogla vlada

javno pobijati aspiracije irredente po Trstu in južni Tirolski. A sedaj pa je še vsaka italijanska vlada hoté ali nehoté gojila gada na svojih prsib.

To pa ni nemogoče v Italiji, treba je le zbrati in organizovati zmerne življe, ki večinoma od strani opazujejo nevarno početje in delovanje sebične kotrije, ki vlada v deželi. In to se zgodi, ko se dožene poštena sprava s papežem, ko se prekliče prepoved „ne elettori ne eletti“. Že marsikatera italijanska vlada se je v zadregi ozirala po „klerikalcih“, toda Vatikan tako dolgo ne bode preklical svoje prepovedi, dokler bodo vladne stranke iskale le svojih koristi, ne pa države, to je, stiskanega ljudstva. Tu je mogoča le poteza za potezo, kakor na šahovi deski.

In to je nekda namerjal nemški cesar ob zadnjem svojem potovanju po Italiji. V Napolji, tako trdijo nekateri listi, se je Viljem II. o tem razgovarjal s kardinalom Sanfeliceom ter tudi Crispiju razodel svoje misli o prihodnosti Italije ter nalogi trodržavne zveze.

Nemški princ Henrik je baje le s tem namenom potoval v Rim, da bi vatikanske kroge pridobil za spravo, ob enem pa je nemški cesar isto željo izrazil kralju Umbertu. Mi sicer ne moremo preiskovati, koliko je resnice na tem, a gotovo nemški cesar ni potoval po Italiji le za kratek čas. Vreme se čisti in jasni tudi v Italiji, kakor kažejo mnoga znamenja.

Tako italijanski katoliki niso mrtva množica, kakor se mnogokrat trdi z ozirom na prepoved, da se ne smejo udeleževati političnih volitev. O tem pričajo pogosti katoliški shodi, na katerih dobro misleči katoliki svetnega stanu vzajemno delujejo z duhovniki. Katoliško gibanje je v najboljšem tiru. Celó liberalna „Frankfurter Ztg.“ je nedavno z ozirom na lombardski kongres pisala: „Bodi prijatelj ali sovražnik „klerikalcem“, priznati jim mora, da so posebno v gorenji Italiji odkrili resnico, da so se preživele formalne politične stranke in da ima danes prihodnost le na gospodarski podlagi sloneča politika.

In nihče drugi ni pokazal te poti, ko papež Leon XIII., ki je s svojo okrožnico „Inscrutabili“ z dne 21. aprila 1878 italijanskim duhovnikom odprl oči. Milanski kardinal Ferrari je nedavno na katoliškem shodu javno naglašal, da morajo katoliki skrbeti za zboljšanje gmotnega stanja. Te besede so tem pomenljivejše, če pomislimo, kako dobro so sedaj katoliki organizovani na Beneškem, v Lombardiji in Piemontu.“

Imenovani list opozarja druge stranke, naj po vzgledu lombardskih katolikov odločno skušajo dobiti v roke politično vodstvo, katero zlorablja v zbornici nekateri mogotci. Pomenljivo je to priznanje s strani političnega nasprotnika.

Kardinal Ferrari v svojem vabilu na shod naglašja pred vsem potrebo večkratnih shodov, ki vzbujajo pogum za dobro stvar, pojasnjujejo namene skupnega delovanja ter raznovrstne potrebe, katere je mogoče doseči, ter piše h koncu:

„S poživljenjem verskega duha in prepričanja treba ob enem misliti na gmotno blagostanje. Mi smo katoliki, a smo tudi državljani, mi smo sinovi cerkve, a tudi člani človeške družbe, torej imamo pravico in dolžnost, da delujemo za njen blagor proti nekrščanskim družbam, ki jej škodijo v vsakem oziru.“

Ali naj katoliki, pravi dalje kardinal, le na tihem objokujejo bedo in nesrečo svojo in svojih so-državljanov? „Dobra, najboljša stvar je molitev; mi tudi hočemo moliti, toda prepričani bodimo, da molitev sama ne zadošča. Delati moramo tudi izven hiše in cerkve v družbi, časnikařtvu, povsod. Izdajali bi domovino, ko bi čakali, da sovražnik prodere tako daleč, ko je nemogoča vsaka rešitev.“

To so resni opomini, ki naj veljajo tudi nam. Italijanski katoliki pa tudi delajo, posebno v gorenji Italiji. Osnovali so mnogo ljudskih posojilnic proti oderuřtvu, ljudskih pekarij, pisarn, v katerih iščejo ljudje sveta in pomoči, gospodarskih zadrug itd. — Tako se organizuje močna armada, ki čaka povelja v ugodnem trenutku, da stopi v boj. In to naglašja tudi zadnja resolucija, ki je bila z navdušenjem vsprejeta.

Mi z veseljem pozdravljamo to živahno gibanje proti splošni korupciji in gospodarski bedi, ki kaže, da se vremena jasniijo tudi v Italiji.

Državni zbor.

Dunaj, 15. maja.

Pričetkom seje ministerski predsednik v dopisu pozivlja zbornico, da izvoli člane za delegacije, ki se snidejo dne 30. maja v Budimpešti. Železniški minister odgovarja na neko interpelacijo, da ne more še objaviti sklepov mednarodne konferencije v Parizu gledé tovrnega prometa na železnicah, ker morajo vlade preje izjaviti svoje mnenje.

Na to zbornica nadaljuje debato o direktnih osebnih davkih. Na vrsti je člen XIII., ki popuste pri realnih davkih prepusti posameznim deželam s pogojem, da je osebni dohodninski davek prost deželnih priklad. Oglasilo se je protigovornikov 11 in 4 zagovorniki predloge.

Poslanec Bareuther priporoča, naj bi se občinam dovolilo s privoljenjem deželnega zbora pobirati do 20 odstotkov doklad k dohodninskemu davku.

Poslanec Gross zagovarja vladno predlogo, češ, da ni na škodo občinam. Dunajsko mesto sicer zgubi po tej predlogi jeden milijon, a na drugi strani se mu zniža hišnorazredni davek za jeden milijon, pridobninski in dohodninski davek za tri milijone.

Thurnher naglašja, da je v vsej davčni reformi ta določba najslabša. Mnogi bodo odločevali v zbornici, ne da bi plačevali občinskih priklad.

Govorili so dalje dr. Fux, Schwarz, vitez Abrahamowicz, Kaiser, Auspitz in finančni minister vitez Bilinski, ki zagovarja vladno predlogo, češ, da ne bode na škodo deželam, okrajem in občinam. Sploh pa vlada želi, da se odpravijo priklade.

Poslanec Hauck predlaga, da bi vsaj isti plačevali priklade k osebnemu dohodninskemu davku, ki ne plačujejo nobenih drugih priklad.

Generalni protigovornik dr. Kaizl nasvetuje, da bi le do leta 1909 bil novi davek prost deželnih priklad.

Po nekaterih nadaljnjih pojasnilih je vsprejela zbornica vse ostale člene predloge o davčni presnovi nespremenjene po odsekovem predlogu.

Konečno se je vsprejel načrt o preskrbninah za vojaške vdove in sirote kakor tudi dopolnilna pogodba gledé mejnarodnega železniškega tarifa.

Prihodnja seja jutri.

Profesorska stolica za obrede iztočne cerkve na našem vseučilišču.

Iz Zagreba, 8. maja.

Letos je v svojej postnej poslanici razpravljaj grško-zedinjeni škof Drohobecki prav važno vprašanje o proučavanju cerkvenih obredov iztočne cerkve. Potreba izučavanja teh obredov se dokazuje z besedami in izjavami samih papežev, posebno Pija IX. in Leona XIII. Ta krasna poslanica je dala povod, da je zagrebški „Katoliški list“ pisal obširneje o tej zadevi ter zahteval, da se na zagrebškej bogoslovnej fakulteti utemelji profesorska stolica za ta predmet. S proučavanjem cerkvenih obredov iztočne cerkve odprl bi se nov znamenit vir za bogoslovno vedo, iz katere bi se moglo zajemati mnogo tega gradiva za dokazovanja v raznih bogoslovnih disciplinah, posebno v cerkvenej zgodovini, dogmatiki, pastoralki in moralki. Učitelj tega predmeta in njegovi poslušalci bi imeli dosta truda, da ta predmet, ki je jako obsežen, dovršijo in proučijo. Za izjave papežev, posebno ona papeža Leona XIII. so za nas neki mig, da se ta predmet podučuje tudi na našem vseučilišču, ki bi imelo posredovati v tem pogledu mej zapadno in iztočno cerkvijo. Na našem vseučilišču slušajo bogoslovne nauke tudi bogoslovci grško-zedinjene vere ter je vrlo potrebno, da ti bogoslovci proučijo cerkvene svoje obrede na vseučilišču na znanstvenem temelju, kakor se jih uče tudi rimskokatoliški bogoslovci svojih. In ravno tako bi bilo potrebno, da poznajo tudi rimskokatoliški bogoslovci radi posebnih okolišnosti na Hrvatskem obrede iztočne cerkve v naučno bogoslovnem in obrednosimboličnem smeru. O tem piše „Katoliški list“ tako-le:

„Sploh bi bilo dobro, da se bolj nadarjeni bogoslovci križevske škofije (grško-zedinjene) posvetijo višej bogoslovnej naobrazbi, da bi bilo sčasoma mogoče, da bode iz križevske škofije kakšen duhovnik postavljen za profesorja na bogoslovnej fakulteti zagrebškega vseučilišča. Še dandanes se spominjajo bivši učenci pokojnega dr. Gabrijela Smičiklase, svo-

jega učenega in blagega profesorja, bibličnih študij novega zakona, ki je zamenil na tej stolici takrat za senjskega škofa imenovanega današnjega zagrebskega nadškofa dr. Jurja Posilovića."

Kdorkoli temeljito razmišlja o tem vprašanju, vsak mora priznati, da je za nas važno posebno v našem času, ko se je glas iz Rima izjavil za nas in za staroslovenski jezik. — Zatorej piše „Katoliški list“ :

„Na naših gimnazijah se uči staroslovenski jezik; ne bi li se že iz tega razloga, zraven tolikih drugih, trebalo podučevati tudi o obredih istočne cerkve na bogoslovnej fakulteti. Nikjer to ne bi bilo bolj ugodno, kakor tukaj pri nas, kjer živimo v društvu z našimi pravoslavni brati in grškokatoliškimi verniki, ki rabijo pri svoji službi božji jezik, katerega znanje ne bi smel zanemariti nobeden naš obraz Sloven, tedaj tudi hrvatski duhoven ne. Ni li skrb rimske stolice za istočni obred opomin za nas, da se sami oklenemo enega ter tudi proučavamo, kar se nam s tako merodajnega mesta pokaže kot nekaj, kar bi morali vsaj toliko ceniti, če že ne več, nego oni, katerim ta dragocenost radi težav glede jezika ni tako pristopna kakor nam.“

Na juridičnej fakulteti se je moral precej s početka vzeti obzir na naše pravne odnose, pa se je za kanonsko cerkveno pravo osnovala dotična stolica tako, da se predaje kanonsko pravo zapadne in istočne cerkve. Ravno tako pravičen je zahtev, da se tudi glede učenja pastoralke na bogoslovnej fakulteti kolikor se tiče obredno pastoralnih razlik rimskokatoliške in grškokatoliške cerkve, uvede tudi za to profesorska stolica. To bi bilo posebno zdaj v redu, odkar sta po najnovejših odredbah svete rimske stolice popolnoma v duhovnem pastirstvu izjednačena oba dva obreda ter n tanko označeni propisi z obzirom na kraje, kjer grškokatoličani z rimskokatoliškimi verniki živé pomešani jeden z drugimi ali pa jeden zraven drugih. In ravno pri nas so taki odnosi posebno v križevske in zagrebške županiji. Omenjeno profesuro na bogoslovnej fakulteti zahtevajo tedaj faktične naše okolnosti in vsakdanje potrebe. Pisatelj omenjenega članka se torej tudi nadja, da bode novi predstojnik za bogočastje in uk, podučen natanko o teh zadevah po merodajnih osebah, gotovo dovolil, da se želja bogoslovnega profesorskega zbora izpolni čim prej na korist našega zapuščenega naroda. Če se je pod poprejšnjim predstojnikom denar trošil za marsikaj nepotrebnega, naj se zdaj to popravi, pa stori tudi kaj za dušni blagor našega naroda. S takimi čini bi si novi predstojnik stekel za narod več zaslug nego poprejšnji z vsemi svojimi prenasgljenimi in prevečkrat nepotrebnimi reformami.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. maja.

Dunajski župan potrjen. Včeraj je došlo nižjeavstrijskemu namestništvu naznanilo, da je presvetli cesar potrdil novoizvoljenega župana dunajskega Josipa Strobacha. Poslednjega je o tem obvestil začasni oskrbovatelj dunajske mestne uprave dr. Friebeis, na kar se je Strobach podal k grofu Kielmansegg. Prihodnji torek bode novi župan s prisego potrdil, da se hoče vsikdar ravnati po obstoječih predpisih. — Okrajni glavar dr. Friebeis je prejel v priznanje za zasluge naslov in značaj namestniškega svetnika in bode do nastopa Strobacha še nadalje vodil občinske posle. Tako je toraj konečno rešeno pereče dunajsko vprašanje v čast antisemitske stranke, katera je za sedaj popolno zadovoljna s tem izidom. Sedaj napoči doba, ko se dunajsko krščansko ljudstvo ne bo več moralo klanjati židovskemu nasilstvu.

Severno-zahodna železniška predloga. Ze v trenutku, ko je železnični minister vitez Guttenberg predložil svoj najnovejši načrt gledé podržavljenja severo-zahodne železnice, se je pokazalo, da je ta predloga mrtvorjeno dete. Takoj v prvi seji je poslanska zbornica izročila načrt železniškemu odseku z naročilom, naj ga dovede na mesto izvora, in sicer v taki obliki, kakršen je. Ta zbornična želja se je izpolnila v zadnji seji železniškega odseka. Vsprejel se je namreč predlog poslanca Russa, naj se sklepanje o predlogi odloži za poznejši čas. Gledé tega predloga se je vnela daljša debata, katere se je posebno marljivo udeleževal poslanec Schwab, ki je dokazoval, da so svote v načrtu veliko prenizko proračunane in navstajajo za državo večje žrtve, kakor je razvidno iz načrta. Sekcijski načelnik Wittek

je skušal ovreči njegove trditve, toda ni se mu popolno posrečilo. Konečno je izjavil železniški minister, da vlada ne ugovarja Russovemu predlogu, in s tem je za sedaj rešena preporna debata. Sedanji državni zbor se torej ne bode več pečal s to predlogo, prihodnji bode pa gotovo pokazal več odločnosti ter poskrbel, da se država povodom podržavljenja ne izkaže preveč radodarno.

Grajenje novih železnic. V pradžadnji seji poslanske zbornice je predložil železniški minister vitez Guttenberg že dalje časa pripravljeni načrt glede grajenja lokalnih železnic, ki se imajo dovršiti v tekočem letu. V predlogi se navaja 22 novih železničnih prog, od teh odpade na Kranjsko železnica Ljubljana-Vrhnika, na Koroško Treibach-Mala Glodnica in na Primorsko Gorica-Ajdovščina. Skupna dolžina znaša pri prvi 12, pri drugi 29 in pri tretji železnici 30 km. Skupni stroški so proračunani na 440.000, oziroma 840.000 in 1.635.000 gld. K tej svoti je obljubila država prispevke in sicer 17.000, 27.800 in 64.500 gld., toda le pod tem pogojem, ako prispo interesentje in dežela na Kranjskem 50.000 gld., na Koroškem 200.000 gld. in na Primorskem 150.000 gld. Od ostalih lokalnih železnic jih odpade na Češko 8, na Moravsko 3, na Šlezijo 3, na Nižo Avstrijo 2; po jedna pa na Zgornjo Avstrijo, Tirolsko in Predarlško. Kakor razvidno, so z njimi obdarjene vse kronovine razun Galicije. Gališkim poslancem gotovo ne bode dovolji, da se je njihova kronovina popolno prezrla, in bodo pri razpravi gotovo ugovarjali.

Angleška spodnja zbornica je rešila minuli petek malo pred velikonočnimi prazniki predloženi načrt šolskega zakona v drugem branju. Predloga obstoji iz dveh delov; prvi del obsega določbe glede elementarnega pouka, v drugem se pa obravnava pouk na višjih šolah. — Oba načrta sta bila vsprejeta z izredno veliko večino, za predlog je namreč glasovalo dvanajst poslancev več, kakor znaša število konservativnih in unionističnih poslancev. — Drugi del tudi opozicija ni pobijala, marveč celo priznavala, da je vlada odprla novo pot do napredka s preosnovo višjih šol in z dovolitvijo večjih državnih podpor. Vse drugače pa je postopala liberalna opozicija nasproti prvemu delu. Z vso silo je pobijala določbe, ki merijo na to, da se odpravijo brezverske šole in se elementarne šole izroče v take roke, da se ni bati prezgodnega popačenja mladih src. Vkljub vsem naporom liberalna opozicija ni mogla ovreči hvalevrednih določb in vladna predloga se je vsprejela z velikansko večino. — Ta korak angleške spodnje zbornice naj bi posnemale tudi zbornice v ostalih državah in naj bi poslanci kmalu dospeli do prepričanja, da so le verske šole tisti jez, kateremu je možno ustaviti pogubni revolucijski tok.

Italijani v Afriki. Z nekako nestrpnostjo pričakoval je svet v zadnjem času poročil iz Abesinije in z ozirom na izvanreden položaj, v katerem so se nahajali Italijani, bilo je misliti, da jih zadene jednaka usoda, kakor pri Adui. Vendar do danes še ni došlo nikako poročilo o boju mej Italijani in Abesinci, nasprotno se marveč poroča, da so se zopet pričela pogajanja z negušem Menelikom radi miru, katera po izjavi generala Baldissera prav dobro uspevajo. Konečno se pa tudi trdi, da Menelik ne zahteva nikake odškodnine za italijanske vjetnike. Poslednja trditev je najbrže popolno iz trte zvita, kajti Abesinci, ki bi še sedaj lahko zapodili Italijane tje, od koder so prišli, gotovo ne bodo zaman rabili svojega orožja. Iz vsega tega se razvidi, da Italijani sami žele, da se kar najhitreje sklene mir in bodo toraj gotovo dovolili v Menelikove zahteve. Italijanska vlada se zelo vara, ako meni, da se reši afriško vprašanje častno in plodonosno.

Cerkveni letopis.

Raznoterosti.

Iz Rima, 11. maja.

Silni framašonski napor, s katerimi je ta svojat hotela prepričati in onemogočiti slovesno sveto mašo za dušni blagor v Afriki padlih vojakov, so sijajno propadli; zmagal je v tem slučaju krščanski znak rim. prebivalstva fram. brezboštvo. Danes bila je v municipaljski cerkvi arčdijskega samostana slovesna črna maša, katero je z obilno azistencijo služil mrg. Ghezzi, škof iz reda sv. Frančiška. Cerkev je bila tej slavnosti primerno prirejena.

V sredi cerkve se je odlikoval visok mrtvaški oder, na katerega višini je na črni blazini ležala kraljeva zastava. Ob znožju so bili nastavljeni trije veliki cvetlični venci, katere so darovali kralj, kra-

ljica in mestni municipij. Prvi je nosil napis: „Umberto I., ai prodi che l'Italia piange ed onora“ (Humbert I., junakom katere Italija objokuje in časti); drugi venec, dar kraljice je bil s napisom: „Margherita ai valorosi caduti in Africa“ (Margarita junaškim padlim v Afriki) in na tretjem je bilo brati: „Ai caduti d'Africa gli impiegati comune di Roma“ (padlim Afrike uradniki občine v Rimu).

Pred glavnim oltarjem je bil na evangeljski strani odločen prostor za kraljevi dvor, nasproti temu pa za mestne odbornike; nižje v cerkvi je bilo prirejenih 6 tribun za državne poslance, diplomatsko oboje in druge odličnjake obojega spola. Ze rano zjutraj so vojaki in mestni stražniki obkolili vse dohode na kapitolij, vhode v cerkev in samostan, kamor je bilo moč priti le z vstopnim listkom. Tudi v cerkvi je bilo mnogo razpostavljenih dvorskih lakajev v praznični obleki, vojakov, mestnih strežajev in ognjegascv, kateri poslednji so imeli pripravljena gasilna orodja za vsaki slučaj.

Ob 9. uri so začeli prihajati mnogoštevilni povabljeni v različnih uniformah in kmalu so bili vsi prostori zasedeni, da pričakujejo prihoda kraljevega dvora. Ob 10. uri se pripelje kralj s kraljico in spremstvom ter se skozi samostan in žagrad poda v cerkev. Samo ob sebi se razume, da je izostal slovesni kraljevi sprejem, s katerim drugače cerkev sprejema pri takih slovesnostih katoliške vladarje. Kralj oblečen v generaljski uniformi popelje kraljico do odločenega sedeža s klečalnikom, kjer je kraljica takoj pokleknila in z malimi izjemami ves čas klečala in spodbudno molila; kralj pa je ves čas stal, kakor to zahtevajo tukajšne vojaške navade.

Sploh pa moramo opomniti, da so se vsi navzoči še dokaj spodobno obnašali, akoravno je bilo med njimi tudi nekaj tistih, ki so votirali zoper sveto mašo in gotovo niso bili iz katoliškega tabora. Petje je oskrbela akademija sv. Cicerilije, katere 100 pevcev je izborna pelo mašo Terziari-ja za pet glasov mešanega zbora. Malo pred poldnem bila je slovesnost končana v zadovoljnost katoličanov in gotovo v nejevoljo framašonov.

Kakor znano bil je 8. t. m. generalni kapitelj reda č. o. kapucinov, pri katerem je bil izvoljen v novič poprejšnji generalni minister; v definitorje pa so bili izvoljeni: P. Fulgenzio da Goyensay, P. Ludovico da Brantruto, P. Pavlo della Pieve apostoljski pridigar v Vatikanu, Giacinto de Troina, Giocondo da Montrone in Giuseppe Llevaneras.

Ko so 24. aprila toskanski romarji, katerih je bilo 2500, čakali na avdijenco pri sv. Očetu, je neki romar na nagloma se zgrudil in umrl. Ker so imeli tisti dan v cerkvi sv. Alfonsa skupno sv. obhajilo, smemo upati, da ta nesrečna nagla smrt je bila zanj srečna.

P. C. L.

Slovstvo.

Abecednik za slovenske ljudske šole, ki sta ga sestavila A. Razinger in A. Zumer, je prišel v devetem predelanem natisku ravnokar na svitlo. Cenu vezani knjigi je kakor dosedaj 20 kr. in jo je založil Kleinmayr & Bamberg. Učiteljstvo bode radostno vsprejelo to novo izdajo; uvrščane so zopet slike normalnih besed, iz katerih so izvajati glasovi posamičnih črk. — Jedna prejšnjih izdaj že je bila okrašena s podobnimi slikami. Bile so majhne in nekatere neznatne, zato so kmalu izginile, ker šolska oblastva niso menda pripustila porabe take izdaje. Abecedniki nadaljnih natiskov so bili torej brez slik, česar učiteljstvo ni rado pogrešalo. Jako pametna je torej ta obnovev, osobito je pohvalno omeniti, da so slike prav lepe, dosti velike, značilne in otroškemu očesu izredno jasne, s čemur se niti istovrstni nemški abecedniki ne morejo ponašati. V koliko je druga vsebina v novi izdaji predelana in kaj bi se dalo v didaktičnem oziru sčasoma predruščiti, da bi bila knjižica vsestransko popolna, to prepuščamo strokovnim listom.

Tedenski koledar.

Nedelja 17. maja: 6. povelikonočna, evang.: Jezus govori o pričevanju sv. Duha. Jan 15. **Maksima d.** **Ponedeljek** 18. maja: Venancij m. **Torek** 19. maja: Celestin p. **Sreda** 20. maja: Bernardin Senens. sp. **Četrtek** 21. maja: Feliks Kantal sp. **Petek** 22. maja: Julija dev. m. **Subota** 23. maja: Paskal Baj. sp. — **Luninspremin:** Prvi krajec 20. ob 7. uri 19 m. zjutraj. — **Solnce izide:** 20. ob 4. uri 28 m.; **zaide** ob 7. uri 26 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. maja.

(Državna podpora vsled potresa.) Slovenski državni poslanci so se mnogo trudili za dovolitev državne podpore, namenjene po potresu poškodovanim prebivalcem na Kranjskem. Gledé podpore v znesku 600.000 gld. za zgradbo novega deželnega dvorca in gledé posojila jednega milijona s 3 odstotnim obrestovanjem se je pa jel v zadnjem času finančni minister krhati in se je bilo bati, da dežela te podpore ne dobi. Na to nevarnost so državni poslanci opozorili merodajne faktorje v deželi in vsled tega so bivali zadnje dni na Dunaju deželni glavar gospod Oton Detela in odposlanstvo ljubljanskega mestnega zastopa, gg. Gogola, Hribar in Ravnikar. Tudi deželni predsednik gosp. baron Hein je bil tako prijazen, da je bil odposlancem v pomoč, ker je tudi prišel na Dunaj. Akcijo odposlancev je krepko podpiral ministerski predsednik grof Baden, ki je tudi obljubil, da prilično pride v Ljubljano. Za zgradbo dež. dvorca dovolila bo vlada potrebno svoto v dve- ali triletnih obrokih, državnega posojila po 3 odstotke pa je finančni minister obljubil pol milijona za deželo, pol milijona za ljubljanske hišne posestnike in pol milijona za regulacijo v Ljubljani. Upajmo, da se dotični zakon še ta mesec reši v državni zbornici.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) C. g. Albin Ilovski je bil umeščen na župnijo Javorje pri Litiji. Župnim upraviteljem sta imenovana č. gg.: Avguštin Sinkovec v Stari Loki in Frančišek Meršolj v Železnikih. Prestavljeni so č. gg. kapelani, oziroma župni upravitelji: Gustav Koller iz St. Jurja pod Kumom kot župni upravitelj v Babno Polje; Ivan Čebašek iz St. Vida pri Zatičini kot župni upravitelj v Črni Vrh nad Polhovim Gradcem; Frančišek Zorec iz Črnega Vrha nad Polhovim Gradcem kot župni upravitelj k Sv. Vidu nad Cerknico; Frančišek Kušar od Sv. Vida nad Cerknico kot ekspozit v Begunje pri Cerknici; Alojzij Kreiner iz Sv. Križa pri Litiji kot župni upravitelj v Polom; Rudolf Gregorič iz Preddvora kot kaplan v Lašče; Matej Rihar kot kaplan v St. Vid pri Zatičini; Karol Jaklič od Fare pri Kostelu kot kaplan v Dobrniče; Viljem Mlejnik z Starega Loga kot kaplan k Fari pri Kostelu; Ivan Debeljak iz Dobrnič kot kaplan na Krško. Novonameščen je č. gosp. dr. Gregorij Pečjak kot drugi kaplan v Žužemberku, č. g. Ivan Pristov, ki je imel začasni odpust, je nameščen kot kaplan v Sv. Križu pri Litiji.

(Deželne doklade.) Cesar je z odlokom z dne 1. maja 1896. leta potrdil sklep deželnega zbora kranjskega z dne 11. februarja 1896. leta, po katerem se ima za leto 1896 v pokritje deželnih potrebščin pobirati: 1. 40odstotno deželno doklado na užitnino od vina in mesa; 2. sledeče samostojne deželne naklade: a) od porabe likerjev in vseh poslanih tekočin brez razločka na alkoholometersko stopinjo od hektolitra 15 gld.; b) od porabe vseh drugih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra od hektoliterske stopinje 30 kr.; c) od vsacega hektolitra povžitega piva v vsej kronovini kranjski od hektolitra 1 gld. 3. 30odstotna deželna doklada na vse predpisane direktne davke z državnimi dokladami vred.

(Misijon) obhajal se je v župniji St. Jurij pri Kranju od 1. do 10. maja t. l. pod vodstvom vč. gg. misijonarjev P. Fr. Doljak in Jak. Verhovec iz družbe Jezusove. Udeležba vernih domače župnije in nekaj tudi iz sosednih župnij bila je velika, vzlasti se je zbralo v nedeljo 10. t. m. k sklepu svetega misijona toliko vernega ljudstva, da lahko rečem, da v St. Juriju ni bilo še nikdar pri kakem cerkvenem opravilu toliko ljudij, kakor to nedeljo. Ves čas sv. poslanja bilo je obhajanih 2643. Poleg vč. gg. misijonarjev in duhovščine domače župnije spovedovala sta dva vč. gg. patra iz Kamnika in Škofje Loke, vč. gg. duhovni iz Kranja, Cerkelj, Predoselj in Preddvora. Bog najobilneje povrni vč. gg. misijonarjema, vsem drugim vč. gg. duhovnom, ki so pri tem svetem delu sodelovali, posebej še sosednim vč. gg. župnikom, ki so s svojo navzočnostjo sklepno slovesnost povzdignili, in naj v najobilnejši meri blagoslovlja sv. misijon v lepi župniji sv. Jurija, da obrodi zveličavnega sadu k časni sreči in večnemu izveličanju!

(Žrtva svojega poklica.) Dne 12. t. m. umrl je v Ilirski Bistrici mladenič Anton Škrabole, broječ jedva 25 let. — Škrabole je bil namreč strasten

gasilec, ni je bilo vaje, da bi ne bilo njega zraven. — Nakopal si je hudo vročinsko bolezen pri znamenem velikem požaru v Dolenjah. Bil je obče priljubljen, naše gasilno društvo bode ranjkega „Toneta“ težko pogrešalo. Previden s sv. zakramenti, zatisnil je blagi mladenič svoje oči. Naj v miru počiva. — G. —

(Poročil) se je v soboto 9. maja v Holeticah na Češkem gosp. Anton Janežič, c. kr. finančni koncipist v Ljubljani, z gospodično Marijo rojeno Kunz. — Na mnoga leta!

(Nezgoda.) Dne 9. maja se je pri grajenju nove ceste, katero dela Born nad svojim gradom, ubil delavec Medvedov Luka, ki je 150 metov globoko padel.

(Prevzvišeni nadvladika goriški) je izdal na svojo duhovščino okrožnico, v kateri prepoveduje čitati „Corriere di Gorizia“ in „Soča“ — v slučaju da se ne poboljša v pisanju proti cerkvi. škofom in duhovščini; odklanja najodločnejše sumničenje, kakor bi da bil on v nasprotju s prevz. gosp. ljubljanskim knezoškofom; izjavlja, da se strinja z njim v vsem, tudi v cerkveno-političnih zadevah; vabi duhovščino v „Associatio sacerdotum adoratorum“ in jim polaga na srce skrb za notranji katoliški gimnazij v malem semenišču.

(Popravek.) V 108. št. „Slovenca“ je rečeno, da „Sveta Ura“ stane po pošti 2 kr. več. Te besede naj se blagovoljno čitajo tako-le: po pošti 5 kr. več.

* * *

(Volitev prednikov pri usmiljenih bratih) Dne 14. maja so si zastopniki usmiljenih bratov v Gradcu volili svoje predstojnike. Za provincijala je izvoljen P. Emanuel Marija Leitner, za priorja v St. Vidu na Koroškem P. Alojzij Falzeder, in v Kandiji pri Novem Mestu zopet P. Kajetan Popotnik.

* * *

(Semniti po Slovenskem od 18.—23. maja.) Na Kranjskem: 18. v Postojini, Zatičini; 19. v Moravčah pri sv. Križu; 20. v Mozlju, v Žerovnici; 21. v Laščah; 22. v St. Lambertu. — Na Slov. Štajerskem: 18. v Olimji, Raichenbergu, Poličanah; 21. v Artičah; 22. v Loki. — Na Koroškem: 18. v Šmihelu pri Pliberku; 19. v Celovcu. — Na Primorskem: 22. v Kastvi.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: G. Martin Simonič, posestnik v Vavpčji Vasi, 5 gld. v izogibo kazenske ovadbe, ker je po krivici razžalil pisarno g. notarja Štajerja v Metliki; g. Jovan Zotter, nadučitelj na Gomilskem, 4 gld. 50 kr., katere je nabral povodom zborovanja „Savinjskega učiteljskega društva“ na Gomilskem, in so zložili: gđ. Cimperšek 1 krono, č. g. župnik Skorjanec 1 krono, g. Sadnik 2 kroni, g. Vidic 1 krono, gosp. Farčnik 1 krono, g. Šijanec st. 1 krono in pošiljalec 1 krono; g. Val. Lapajne v Idriji nabral v gostilni pri „Kroni“ 1 gld. 20 kr.; slavna posojilnica v Ormožu 20 gld.; iz nabiralnika v gostilni g. Laknerja v Črnomlju 2 gld. — Ziveli darovalci! — Nadejamo se, da častiti podružnični blagajniki in neutrudljive blagajnice že pobirajo letnino.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Novo Raiffeisen-posojilnico) so osnovali v zadnjem času v Košani. Kolikor je bilo več truda pri snovanju, toliko upamo bo več uspeha pri delovanju. Za ustanovitev te posojilnice je mnogo pripomogel trnovski kaplan g. Alojzij Rudolf.

(Akademično-tehnično društvo „Triglav“ v Gradcu) javlja, da priredi v soboto dne 16. maja ob 8. uri zvečer v gostilni „zur Dreifaltigkeitssäule“ svoje drugo redno zborovanje. Dnevni red: Čitanje zapisnika, poročila odbora in revizorjev; slučajnosti.

Telegrami.

Novo Mesto, 16. maja. Mirnopedski župnik č. gospod J. Dovič je danes umrl. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. uri.

Dunaj, 16. maja. V poslaniških krogih kroži mnenje, da traja zborovanje državnega zbora do 7. junija. Zbornica bode rešila še domovinski zakon.

Dunaj, 16. maja. Poslanec Stransky in tovariši vprašajo ministerstvo z ozirom na ustavljeno brzojavko hrvatskih dijakov bivačih v Pragi, katero so poslali visokošolcem v Belgrad, ali hoče v državnih zakonih utemeljeno pravico prostega izražanja svojih

mislij varovati tudi nasproti Ogerski, ali hoče posebe naučni minister braniti to pravico nasproti akademičnim oblastvom in ali je voljan trgovinski minister varovati svobodo brzojavnega prometa nasproti ogerski vladi. — Poslanec Biankini interpeluje vlado, zakaj je prepovedala razobesiti v Dalmaciji zastavo s hrvatsko trikoloro.

Dunaj, 16. maja. V poročilih, predloženih državni zbornici, je tudi poročilo stalnega davčnega odseka o predlogu, ki meri na to, da se § 9. volilnega reda za državni zbor tako spremeni, da se za volilno pravico zmanjša census od 5 gld. na 3 gld. — Danes se je obravnavala v zbornici razprava o vladni predlogi gledé rudarskih zadrug.

Budimpešta, 16. maja. (Poslanska zbornica.) V včerajšnji seji je prebral predsednik cesarjevo pismo, s katerim se sklicujeta delegaciji na 30. maja v Budimpešto. Volitev članov delegacije se vrši v ponedeljek. Finančni minister predloži načrt zakona glede oprostitev kolektivine vseh investicijskega posojila za Budimpešto tičočih se pisem. — Koncem današnje seje bode odgovoril ministerski predsednik na interpelacije glede srbške zastavne afere.

Rim, 16. maja. „Osservatore Romano“ objavlja papeževo okrožnico na ogerske škofo povodom milenijske slavnosti. V tej okrožnici se v prvi vrsti povdarja, da se je zahvaliti za obstoj in razvoj Ogerske le naukom sv. evangelija, ki je oprostil ogersko ljudstvo nejevere, učil je spoštovati ljudsko pravo ter ljubiti mir. Nadalje se naglašja, da mora vsak Oger, ki ljubi svojo domovino, — vedno in povsodi delati po moči na to, da se odstranijo vzroki razpora, in se ozirati na ustanovitelja marijanskega kraljestva. Čast, katera se bode skazovala kroni sv. Stefana, ko se bode prenesla v zbornično poslopje, bode utrdila spoštovanje do habsburške hiše in sv. Stola.

Petrograd, 16. maja. Vsi poslaniki tujih držav so odpotovali včeraj v Moskvo.

Carigrad, 16. maja. Na Kreti vlada splošna razburjenost vsled vladnega odloka, s katerim se sklicuje deželni zbor. Mestna zastopstva so vložila ugovor zoper to naredbo.

Rotterdam, 16. maja. Stavkujoči delavci tukajšnjih ladjedelnic so na včerajšnjem shodu soglasno odklonili ponudbe delodajalcev.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so

antikatarallone pastile lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatljici 25 kr., 10 škatljice gld. 2.—. 124 (50—13) 4

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franko.

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ru-deče vrelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshübler kislá voda.

10 21

Umrli so:

15. maja. Anton Regali, posestnikov sin, 9 let, Sv. Petra cesta 21, uraemia po škarlatici.

V deželni bolnišnici v Vodmatu:

9. maja. Marija Pele, gostilničarice hči, 12 let, diphteritis.

11. maja. Marija Maierle, omožena gostija, 51 let, vsled opeklina.

12. maja. Jurij Lukan, samski ubožec, 75 let, gangraena halucia.

13. maja. Primož Čuden, samski revež, 78 let, ostarelost.

14. maja. Marijana Požar, delavčeva žena, 61 let, ostarelost. — Janez Rant, samski dninar, 38 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani

dné 16. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 80	Špeh povejen, kgr.	— 66
Rež,	7 —	Surovo maslo,	— 75
Ječmen,	6 1	Jajce, jedno	— 2
Oves,	7 —	Mleko, liter	— 10
Ajda,	7 50	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	7 —	Telečje	— 60
Koruza,	5 50	Svinjsko	— 70
Krompir,	2 50	Koštrunovo	— 40
Leča, hktl.	11 —	Piščanec	— 50
Grah,	12 —	Golob	— 18
Fižol,	12 —	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo, kgr.	— 90	Slama, 100	2 13
Mast,	— 65	Drva trda, 4 kub.m.	6 20
Špeh svež,	— 60	" mehka, 4 " "	4 80

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
15	9. zvečer	733.5	13.8	pr. m. jz.ah.	skoro jasno	
16	7. zjutraj	732.0	9.4	sr. sv.žn.	oblačno	0.0
	2. popol.	729.6	20.0	sr. jz.ah.	del. oblač.	

Srednja večerajna temperatura 15.2° in za 1.2° nad normalom.

Vsebina 10. zvezka 1896:

1. Knez Ljudevit. Zložil A. Hribar. Novi nauki. — Minljivost. — Varnine sanje. — Sreča. 2. Najmlajši mojster. (Povest iz l. 1608.) Spisal Velimir. 3. Materina obljuba. (Povest.) Spisal Dobrávec. 4. Vzori in boji. Po prijateljevit pismih priobčil Jož. Ošaben. (Dalje.) 5. Ptuj. (K jepisno-zgodovinska črtica). Spisal o. H. Šalam. 6. Umetnost in oltar. (Črtica iz cerkvene umetnosti.) Spisal Josip Somrek. 7. Kronanje ruskega carja v Moskvi. Spisal dr. Fr. Lampe. 8. Književnost. Hrvaška. 9. Razne stvari. 10. Na platnicah: Socijalni pomenki. — Darovi za Marijanišče. — Slike: 1. Pomladno cvetje. M. Jama. 2. Zaroka Marije in sv. Jožefa. Slikal Karol Vanloo. 3. Pogled na Ptuj. 4. Spominik (Orfejev) Septimija Severa. 5. Petrovskeje pri Moskvi. 6. Pogled na Kremli z južne strani.

Eksekutivne dražbe.

Jožefa Meterce iz Zabreznice nepremakljivo posestvo (3266 gld.), terjatev 48 gld., dné 26. maja in 26. junija v Radovljici.
Janeza Knausa iz Srednje Trave posestvo (532 gld. 12 kr.) s pritliklinama (32 gld. 50 kr. in 147 gld.) dné 20. maja in 17. junija v Kočevju.
Marije Dermastja iz Zadržora posestva dné 23. maja in 27. junija v Ljubljani.
Petra Meteža iz Zagozdaca nepremakljivo posestvo (1024 gld.), terjatev 700 gld., dné 22. maja in 24. junija v Črnomlju.
Ivane Žejn s Križne Gore nepremakl. posestvo (1330 gl.), terjatev 150 gld., dné 26. maja in 26. junija v Vipavi.
Janeza Meglana iz Potiskavca nepremakljivo posestvo (499 gld. 50 kr.), terjatev 12 gld. 50 kr., dné 30. maja in 27. junija v Ribnici.
Franceta Kosa iz Čemšenika nepremakljivo posestvo (80 gld.), terjatev 87 gld. 4 kr., dné 30. maja in 4. julija na Brdu.
Valentina Pravharja iz Taena zemljišča, terjatev 50 gld., dné 23. maja in 27. junija v Ljubljani.
Marije Lipovšek iz Vidma zemljišča (876 gld. 75 kr.) dné 30. maja in 4. julija na Brdu.
Jurija Frankoviča iz Nove Lipe zemljišče (1446 gld.) dné 29. maja (ponovitev) v Črnomlju.
Jožefa Eržena iz Lakne zemljišče (552 gld.) dné 27. maja in 1. julija v Mokronogu.

Na prodaj je jako zanesljiv gorski konj

haflinškega plemena (Haflinger) za ježo in vožnjo. Posebno pripraven bi bil za kakega gospoda zdravnika na deželi. — Vse se izve pri gozp. stotniku Pongratz-u v novi vojašnici v Ljubljani. 370 1—1

Naznanila (anonce)

za poljubne tu- in inozemske časnike, strokovne liste, koledarje itd. preskrbuje najtečnejše in najcenejše že nad 38 let na dobrem glasu delujoči prvi avstr. naznanilni zavod

A. Oppelikov naslednik

Anton Oppelik,

Dunaj I., Grünnergasse št. 12.

Najnovejši časniški in koledarski katalog in tudi proračuni na željo zastoj.

(241 15-8)

Izvrstne
c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronosperi

inženirja Živica, katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke uporabe pri vsakem obdelovanju trtja itd., akoravno so jako zboljšane, prodajamo po dosedanjih nizkih cenah.

Živio in drugovi v Trstu.

Pošljamo popolne škropilnice na vsako pošto postajo naša monarhije franco: z leseno posodo po 10 gld., z elegantno in trdno posodo iz kartona po 11 gld. Obrazce s cenikom dopošljamo radovoljno franco. Izdelujemo tudi razprašilnice za žveplo, neprehljive vinske stiskalnice itd.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva. Cena: Za nedijake 80 kr., za dijakke 50 kr. Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. jur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

Sidro

Liniment. Capsici comp.

18—10 z lekarni Richter-jeve v Pragi 296 priznane izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vsch lekarnah. Zalteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 7-16

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

J. Bendik-ova

v št. Valentinu na Nižjeavstrijskem

maščoba za mazanje in likanje

je najboljšo sredstvo
za ohranjanje usnja

in se dobiva
v Ljubljani
le pri trdki

Karol Weber
v špitalskih ulicah.

Pred ponarejanji svari se sl. občinstvo. 112 25—9

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarni 47 26—9

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače sredstvo, katero pospešuje slast in prebavljenje ter odvaja počasi in lahkotno.

Opomin! Vsi deli zaveja imajo poleg odtisnjeno oblasitveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala stran, na vogalu Spornerejeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloga v vsch avstro-ogerskih lekarnah.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepljen, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očiščanje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 8

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Otvoritev fotografskega zavoda

Day. Rovšek-a.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu, vsem sl. društvom, dijakom itd. naznanjati, da sem s 6. aprilom t. l. otvoril svoj popolnoma novi fotografski atelije v Kolodvorski ulici št. 34 (na vrtu kamnoseka Vodnika)

Prva domača
narodna
fotogr. trdka.

Atelije je popolnoma opremljen z najnovejšimi v fotografsko stroko spadajočimi pripravami in dekoracijami. Na razpolago so tudi sobe za vsprejem in toaleto.

Svoje vže bogate skušnje v tej stroki spopolnil sem še na c. kr. učilišču za fotografijo na Dunaju, tako da bodem zamogel slav. občinstvu postreči razun z navadnimi slikami tudi z vsimi drugimi najnovejšimi izdelki, tako: s fotografijami v raznih barvah na steklo, porcelan, platno, svilo, les itd., v platin- in pigment-tisku.

Izvrševal bodem tudi vsakovrstne reprodukcije in povečanje slik do naravne velikosti.

Priporočevaje se za obilen obisk in za podpiranje prve narodne fotografske trdke, z zaupanjem, da me bode slav. občinstvo kot začetnika gotovo podpiralo, zagotavljam, da bodem vse, tudi najsmelejše zahteve točno in solidno izvršil.

(260) C

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45—12

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih stredilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjsko izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomami in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala 55 novih orgelj
in izvršila nad 200 poprav.
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarji mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanju raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cen. pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinjših oblik.

IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini v glavnem svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vseprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporoča se prečastiti duhovščini. cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatannejše izdelovanje
**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 4, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izde-
lovanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznani natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, kroglice za vrvi itd.
J. Kopar,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gld. 45 kr.
Za pristnost jamči s sveto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitzke in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjeva,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.
Drag. Matkovič
brivec in vjasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najtanjše izvrševanje
vseh v brivsko in vjasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopov
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njujino
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnat barve v ploščevinastih posicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar **IVAN URAN** Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata svojo zalogo
trpežno v ognju iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kuliš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar
v Ljubljani
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojz Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zagotavlja
uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjadj
v Ljubljani, Semešišče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsaga v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga raznih orodja in kirurških instrumentov
Ljubljana Stari trg 6. **Alojz Vanino** Ljubljana Stari trg 6.
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Benčar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cen. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej
se se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik **A. Paichel**
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

FR. PAVŠNER krojač v Ljubljani,
Valvazorjev trg 4
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v naročila na duhovniško in ci-
vilno obleko po poljubnem kroju. zagotavlja
trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih voz, ima tudi v zalogi
raznovrstne voze in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeci-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi spalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbi
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlata v Ljubljani, Streliške ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavlja
zanesljivo delo in nizko ceno.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blaga.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljbo-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.

Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imen-
dneih in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju **G. PICCOLI-ju**
v Ljubljani prisrčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo,
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Cement, železniške šine, traverze,

264 13

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino
Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Domača trdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-12
imejateljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Prostovoljna javna dražba.

V zapuščino umrlega prečastitega gospoda dekana **Martina Povše**-ta spadajoče **premičnine**, med katerimi so tudi **4 glave lepe živine**, pro-dajale se bodo **dné 21. maja ob 9. uri zjutraj** in če treba tudi pri-bodnje dni v Ribnici v župnišću na **prostovoljni javni dražbi**.

Izklicevalo se bode po inventurni ceni, pod katero se pa posamičnih stvari prodajalo ne bode.

Kupci naj se oglasijo rečeni dan, izvedó pa, kar želé vedeti, pri pod-pisanu.

V Ribnici, dné 14. maja 1896.

Ignac Gruntar,
c. kr. notar kot sodnijski poverjenec.

366 3-2

Zobozdravnik Schweiger

ordinuje vsak dan

od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne
v hôtelu „pri Maliču“ v Ljubljani, sobna št. 25-26.

Najnovejše: **Pariške emajl-plombe**, prav iste bôje, kot zobje, zlato- in platina-plombovanje.

Umeteljno zobovje in posamne zobe v zlatu vstavlja po najnovejši metodi, tudi v kavčuku. — Za vsa dela jamči popolnoma. 324 4

Zarezna strešna opeka

prešana strešna zarezna opeka (marseljska) in navadne oblike sè stroji delana strešna opeka je po znižanih cenah vedno na pro-daji v tovarni

Knez & Supančič

Ljubljana.

295 14-5

Zahvala in priporočilo.

Uljudno raznanjam slav. občinstvu, da sem premestil z dném 7. maja

svojo gostilno

s sv. Jakoba trga št. 11 v popolnoma prenovljene prostore hiše gospoda **Ravniharja** (poprej **Permetova** hiša)

v **Špitalski**, oziroma **Ribji ulici**

vhod v **Špitalski ulici št. 7**, v **Ribji ulici št. 6**
pod novim naslovom

Gostilna pri zlati ribi.

Ob jednom se zahvaljujem čast. svojim dosedajnim gostom za obilno mi iz-kazano naklonjenost ter se jim kakor tudi drugim priporočam za bodoči obilni obisk. Skrbel bom prav posebno zadovoljiti cenj. goste z **izborno vinsko ka-pljico**, z vselej **svežim Koslerjevim marčnim pivom**, z dobro ukusno **gorko in mrzlo kuhinjo in čednimi, snažnimi posteljami** v prenočišču. Prireja tudi prav **okusni opoldanski obed in večerjo**, katero pri-poroča v stalno naročanje po nizki ceni. — Velespoštovanjem

FR. ROZMAN, gostilničar.

351 3-3

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
raznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Zavarovanja proti toči

po najcenejših stalnih premijah

prevzema 354 2-2

glavna agentura v Ljubljani, pisarna: Glavni trg št. 25, I. nadstropje

Ogersko-francoske zavarovalne delniške družbe

„Franco-Hongroise“.

Poškodbe se **kulantno likvidujejo** in **točno izplačujejo**. — **Premija** se na željo plačuje lahko do jeseni.

Društvo je dosihdob izplačalo čez 60 milijonov goldi-
narjev av. v. svojim zavarovancem za povračila škod.

Kdor želi prevzeti zastopstvo na deželi, obrne naj se na gornjo glavno agen-turo, kjer se vsprejemajo tudi predlogi in kjer je moči vse natančneje izvedeti.

Jos. Černe

— urar v Ljubljani —

naznanja prečast. duhovščini in slav. občinstvu, da je moral vsled porušnja hiše svojo **prodajalnico in delavnico** ~~in~~ premestiti na

Sv. Petra cesto št. 8

kjer ima sedaj lepo zalogo ~~in~~ vsakovrstnih ur, ~~in~~ katere priporoča o priliki binkoštnih praznikov za **birmanska darila**. — Vsprejema tudi naj-težavnejše poprave ter izvrši po najnižji ceni. 363 2-2

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji **zavarovanja proti škodam**, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje **proti škodam na odpadkih najemnine** vsled požara in razpoka, potem **zavaro-vanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem**, in **zavarovanje za življenje** v najrazličnejših kombi-nacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovancea, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi **zavarovanja proti toči** na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje „MERIDIONALE“ v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“
na Dunaju

v lastni hiši družbe, I. Weihburggasse. 16 12-11

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.

Oskrbni cele oprave za neveste.

Oskrbni oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez mandet,
27 vrst
jedna od gld. 1-10 do 2-70
šest " " 6-25 " 15-
Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Švitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1-40
šest gld. 4-50 do gld. 7-50
Dvanaest ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-20.
Dvanaest mandet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 2-25 do 5-
Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 20

Primerna

Najboljše ure po najnižjih cenah.

266 13

birmanska
darila.

Popravila zanesljivo pod
jamstvom.

Velika zaloga

Styria-koles

in raznovrstnih drugih zistemov.

Mehanična delavnica za svako popra-
vilo, vse po najnižjih cenah.

V obilni nakup se uljudno priporoča in prijazno vabi

Fr. Čuden, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Jakob Accetto

zidarski mojster,
zapriseženi izvedenec c. kr. dež. sod. v Ljubljani,
Kravja dolina št. 19, poleg znamenja
tik Martinove ceste

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v zanesljivo stro-
kovnjaško izvršitev

cerkvenih stavb, župnišč, zasebnih poslopij, polaganje cer-
kvenega tlaka, demoliciranje starih poslopij, prenavljanje itd.
po lastnem ali predloženem načrtu pod jamstvom dobrega, trpežnega
dela po nizki, delu vseskozi primerni ceni. 353 15-2

Štajersko deželno kopelišče

Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Pitno, kopalno zdravljenje z mrzlo vodo in mlekom itd.

Opise v obliki knjižice razpošilja ravnateljstvo zastoj.

Tempeljski in Styria vrelec,

vedno sveže napolnjena 327 10-2

priznana glavberjevo solnata kislina, proti obolenju
prebavnih organov priporočena od najprvih slo-
vitih medicinskih avtoritet, prijetna, osve-
žujoča in namizna pijača, katero razpošilja kope-
liško oskrbnitvo **Rogaško-Slatinsko.**

3 zlate
15 srebrnih
kolajn.
12 častnih in
priznatih
diplom.

250 8

Franc Iv. Kwizda.

Kwizdov

Varstvena
znamka.

korneuburški živinoredilni
prašek,

dijetično sredstvo za konje in ovčad.

Z najugodnejšim vspehom rabi se že nad
40 let v vseh večjih hlevih proti pomanj-
kanju slasti, slabem prebavljenju, v zbolj-
šanje ukusnejšega in izdatnejšega mleka.

Škatlja velja 70 kr., pol škatlje
35 kr.

Pazi naj se na
varstveno znamko
in zahteva le
Kwizdov
Korneuburški
živinored. prašek.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
Korneuburg pri Dunaju.

331 20-20 II.

Deblava se v
vseh
lekarnah in
droguerijah
prodajal-
nicah avstro-
ogerskih.

Velika zaloga stavbinskega materijala.

F. P. VIDIC & Comp. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah

Zarezane strešnike (Strangfalzziegel), najbolj in najceneje kritje streh.

Lončene peči in štedilna ognjišča iz lastne tovarne, kakor tudi

Česke peči.

Nastavke za dimnike in

(Steinzeug) za vodovode, stranišča itd. **cevi iz kamenine.**

Šamotne ali mozajik plošče in plošče iz Portland-cementa za tlakanje

Roman-Cement.

Portland-Cement iz tovarne na Dorjem.

Ognju protivno opeko in plošče.

Strešno lepnico (Dachpappe) ter vse v stavbinsko stroko

Trstne storje in karbolinej.

Najnižje cene. (265 30-13)

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 105 24-8

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih

in budilnih ur

in le dobre do najfinejših kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Dunajska borza.

Dne 15. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 55 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 20 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 95 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	948 " "
Kreditne delnice, 160 gld.	353 " 75 "
London vista	120 " 15 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 77 1/2 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 54 "
Italijanski bankovci	44 " 55 "
O. kr. cekini	5 " 65 "

Dne 15. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 " 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 19 "
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 " 75 "
Dunavske vravnave srečke 5%	126 " 75 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 25 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 25 "
Prijoritete obveznice državne železnice	221 " 50 "
" " južne železnice 3%	167 " 20 "
" " južne železnice 5%	128 " 60 "
" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	139 " — "
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	18 " 35 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	70 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " — "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3400 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	440 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	95 " 25 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 " — "
Montanska družba avstr. plan.	71 " 60 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	159 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izkrcanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.